

Aan de leden van de Vereniging van Taalspecialisten,

Hierbij sturen wij u informatie over de voorjaarsconferentie van de Vereniging van Taalspecialisten die op donderdag 10 maart a.s. in Amersfoort plaats zal vinden. Locatie: Seats2Meet Binnenstad Amersfoort (*Niet de Seats2Meet bij het station*).

Adres: Stadsring 2 3811 HR Amersfoort (Centrum).

Voorafgaand aan de voorjaarsconferentie wordt de algemene ledenvergadering gehouden.

Thema: NT2 in 2016; alles weer uit de kast?

Veel scholen hebben vanwege het toenemende aantal vluchtelingen in Nederland en Vlaanderen een hernieuwde vraag naar NT2-onderwijs. Op sommige plaatsen zijn er aparte taalklassen, maar er zijn ook veel scholen met enkele anderstalige leerlingen in een groep. Behalve nieuwkomers uit veel verschillende landen van herkomst zijn er ook leerlingen van de zogenoemde tweede en derde generatie. De diversiteit is groot.

Wat vragen deze toestroom en diversiteit van leerkrachten en van taalspecialisten? Wat zijn huidige inzichten op het gebied van NT2-onderwijs? Welke nieuwe inzichten en ontwikkelingen zijn er sinds de aandacht voor NT2-onderwijs dertig jaar geleden? Of is alles bij het oude gebleven en kunnen de materialen van toen weer uit de kast worden gehaald? Vragen deze tijd, deze leerlingen en het huidige taalonderwijs om een andere aanpak? Bieden ontwikkelingen in het denken over diversiteit in de samenleving en ontwikkelingen in het taalonderwijs en in bijvoorbeeld ict nieuwe mogelijkheden voor taalonderwijs aan leerlingen voor wie het Nederlands niet de (enige) moedertaal is? Hoe kan de meertaligheid van leerlingen een plek krijgen in het (taal)onderwijs?

Deze actuele vragen zullen centraal staan op de voorjaarsconferentie op 10 maart in Amersfoort.

Het programma ziet er als volgt uit:

09.30 uur Ontvangst met koffie en thee

09.45 uur Algemene ledenvergadering

AGENDA:

- opening en vaststelling agenda
- jaarverslag
- financieel overzicht en bevindingen kascommissie
- beleidsvoornemens
- vacature bestuur (in te vullen door een collega uit Vlaanderen)
- rondvraag en sluiting

- 10.15 uur Ontvangst met koffie en thee overige deelnemers
- 10.30 uur Opening voorjaarsconferentie door Tjalling Brouwer, voorzitter van de Vereniging van Taalspecialisten/ inleiding op het thema van de dag
- 10.45 uur Startactiviteit TPR, door Eline Schoppers.
Eline Schoppers dompelt ons onder in de dagelijkse praktijk van haar groep in de Schakelklas van obs De Waaier in Zutphen.
- 11.00 uur Inleiding door Folkert Kuiken, Universiteit van Amsterdam
Over ontwikkelingen in NT2-onderwijs
Veertig jaar geleden moest het onderwijs inspelen op de komst van leerplichtige nieuwkomers die in het kader van gezinshereniging naar Nederland kwamen. Dat ging met vallen en opstaan. Inmiddels zijn we gewend aan meertalige leerlingen in de klas, zijn de leermiddelen daarop aangepast en worden leerkrachten beter voorbereid om les te geven aan een heterogene populatie. Ondanks deze verworvenheden laat de taalvaardigheid van veel leerlingen nog steeds te wensen over, passen leerkrachten niet altijd de gewenste didactische werkvormen toe en worden niet altijd passende taalbeleidsmaatregelen genomen. En in weerwil van een schat aan kennis die in de laatste decennia is opgedaan, lijkt het alsof we elke keer weer worden overvallen bij de komst van een nieuwe groep asielzoekers en vluchtelingen. Hoe ziet het onderwijs aan deze groep er idealiter uit? Wat zijn de ervaringen uit het verleden die we in het onderwijs aan deze nieuwkomers kunnen meenemen? En welke kunnen we gevoeglijk achterwege laten? Dat zijn de vragen waar in deze bijdrage op in wordt gegaan.
- 12.00 uur LUNCHPAUZE
- 13.00 uur Inleiding door Kris van den Branden, Centrum voor Taal en Onderwijs, Leuven.
Over NT2-onderwijs in Vlaanderen
- 14.00 uur Workshopronde 1:

- Resi Damhuis (lector emeritus *Interactie en taalbeleid*, Marnix Academie, Utrecht)
Taaldenkgesprekken nu!
Gesprekken voeren met kinderen die nog weinig Nederlands spreken.

Kinderen die nog weinig Nederlands spreken hebben niet alleen woordenschatonderwijs nodig, maar ook veel extra gelegenheid voor impliciete taalverwerving. Uitdagende gesprekken zijn daar bij uitstek geschikt voor, juist voor deze kinderen! Hoe gaat dat voor jonge kinderen en hoe pak je dat aan in midden- en bovenbouw? Hoe laat je leerkrachten zien dat zulke gesprekken anno 2016 hoog nodig zijn? De workshop biedt handvatten om leerkrachten te ondersteunen bij het realiseren ervan.

- Josée Coenen, HCO, Den Haag
Over concrete aanpakken voor NT2-onderwijs:
Grammatica: a strangely neglected topic

Allereerst introduceert Josée *De bovenkamer*, een kleurrijke grammatica voor Nederlandstalige én anderstalige leerlingen van 8 tot 15 jaar. Daarna laat ze zien wat het is en hoe de leerling en de leerkracht hiermee kunnen werken. De deelnemers oefenen met onderdelen van *De bovenkamer*.

Tevens toont Josée hoe zeer moedertaalmethodes (zoals Taalactief, Taal in Beeld, Taal op maat of Taalverhaal) bij oefeningen een beroep doen op de Nederlandse taalintuïtie, een intuïtie die niet alle anderstalige leerlingen hebben, en laat ze zien hoe *De bovenkamer* daarbij kan helpen.

Tot slot laat ze zien wat een leerkracht al aan grammatica kan doen in de groepen 1-4. Naast *De bovenkamer* gaat ze in op het werken met *Zien is snappen*.

- Jeanne Kurvers, Tilburg University:

Alfabetisering van nieuwkomers

Bijeenkomst waarin taalspecialisten eigen vragen en ervaringen rondom het thema NT2 met elkaar kunnen uitwisselen

Sommige nieuwkomers in het basisonderwijs zijn niet of nauwelijks naar school geweest in het land van herkomst, sommige anderen hebben wel leren lezen en schrijven, maar in een ander schrift dan het Latijnse alfabet. Leren lezen in een vertrouwde taal is voor veel kinderen al een hele opgave, leren lezen en schrijven in een onbekende taal nog veel ingewikkelder. Dat heeft te maken met het feit dat de(nog onbekende) tekens van een alfabetisch schrift gekoppeld moeten worden aan ook nog niet vertrouwde klanken en woorden van een taal. Bovendien hebben deze kinderen nog niet veel ervaring met geschreven taal, met boekjes en met schools leren. In de workshop wordt eerst ingegaan op de belangrijkste kenmerken van leerlingen zonder schoolervaring, en op wat er precies geleerd moet worden als leerlingen leren lezen in het Nederlands als tweede taal. Aan de hand van voorbeelden uit lesmateriaal en oefeningen worden de belangrijkste valkuilen besproken en suggesties aangereikt voor het begeleiden van deze leerlingen

- 14.45 uur Korte pauze/wisselmoment
- 14.55 uur Workshopronde 2 (zie ronde 1)
- 15.40 uur Plenaire afronding van de dag
- 16.00 uur Borrel en gelegenheid om na te praten

De prijs voor leden is €97,50 en voor niet-leden €127,50.

U kunt zich aanmelden voor de voorjaarsconferentie door het bijgaande aanmeldformulier in te vullen en toe te sturen, of het formulier te downloaden via www.verenigingvantaalspecialisten.nl . Een korte beschrijving van de lezingen en workshops is vanaf 8 februari lezen te op onze website.

We zien u graag op 10 maart aanstaande.

Namens het bestuur van de Vereniging van Taalspecialisten,
Tjalling Brouwer (voorzitter)